

București, Str. Nicolae Toniza nr. 8A, Sector 3, Tel/Fax: 312 45 28; 312 37 11, e-mail: office@apador.org

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDICTIONALĂ
2155 / 07 APR 2015
Nr. ....

ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR
OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI

Nr. 138/7.04.2015

AMICUS CURIAE

Referitor la dosarul nr. 628E/2015 al Curții Constituționale, cu termen de judecată la 8 aprilie 2015, formulat de APADOR-CH

Asociația cunoaște faptul că, din punct de vedere procedural, nu are calitatea de intervenient (parte) în acest contencios constituțional.

Tocmai de aceea, ele formulează prezentul *amicus curiae*, instituție juridică distinctă de cea a intervenției și care este recunoscută ca atare de instanțele din sistemele de drept de tip *common law*, spre exemplu, de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Prin *amicus curiae* este permis celor care au o expertiza într-un anumit domeniu să ajute instanța, ca “*prieteni ai instanței*” (amicii curiae), prin furnizarea, cu rol consultativ, de informații/observații relevante pentru soluționarea unei cauze importante.

Prezenta cauză are o mare importanță pentru respectarea unui principiu elementar al funcționării oricărui stat de drept, respectiv **principiul supremației Constituției**. În acest sens, art. 1 alin. 5 din Constituție prevede: “(5) În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.”

În speță, la data sesizării Curții exista o contradicție evidentă între reglementările din Constituție (art. 76 al.2), pe de o parte și cele din Regulamentul Senatului (art. 173) și din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor (art. 24 al. 4 teza I), pe de altă parte, cu privire la majoritatea necesară pentru încuviințarea percheziției, reținerii și arestării preventive a unui parlamentar.

În mod normal, parlamentul avea obligația ca, din proprie inițiativă, să pună în concordanță cu Constituția prevederile din actele normative care se referă în mod direct la modul în care acesta funcționează și adoptă hotărâri.

Este adevărat, abia după data sesizării Curții de către Președintele României pentru soluționarea prezentului conflict juridic de natura constituțională, Regulamentul Senatului a fost modificat prin hotărârea Senatului nr. 25 din 31 martie 2015 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 217 din 31 martie 2015), iar art. 173 din regulament a fost pus în concordanță cu art. 76 al. 2 din Constituție.

Dar, nu același lucru s-a întâmplat cu art. 24 al. 4 teza I din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, articol care nu a fost modificat de Parlament nici după sesizarea Curții pentru soluționarea prezentului conflict juridic de natură constituțională. **Menținerea actualei**

redactări a art. 24 al. 4 teza I din Legea nr. 96/2006 este în vădită contradicție cu art. 76 al. 2 din Constituție și alimentează conflictul juridic în discuție.

Astfel, art. 24 al. 4 teza I din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor prevede că, în cazul unei cereri de reținere, arestare sau percheziție a deputatului ori a senatorului, *“Camera hotărăște asupra cererii cu votul secret al majorității membrilor săi.”*

Art. 76 al. 1 și 2 din Constituție prevede:

“(1) Legile organice și hotărârile privind regulamentele Camerelor se adoptă cu votul majorității membrilor fiecărei Camere.

(2) Legile ordinare și hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți din fiecare Cameră.”

Este evident că, dacă în art. 76 al. 2 din Constituție se prevede ca hotărârile unei camere, mai puțin cele de adoptare/modificare/completare a regulamentului, se iau cu majoritatea membrilor prezenți, iar nu cu majoritatea membrilor camerei respective, această regulă nu poate fi modificată printr-o lege (art. 24 al. 4 teza I din Legea 96/2006), întrucât legea trebuie să fie conformă Constituției, iar nu să modifice Constituția.

Din acest motiv, art. 24 al. 4 teza I din Legea 96/2006 este neconstituțional, întrucât prevede cerința unei alte majorități (mai substanțiale) pentru adoptarea unei hotărâri a camerei, decât majoritatea prevăzută în mod strict în Constituție, în art. 76 al. 2.

Precizăm că jurisprudența Curții este constantă în a stabili că este neconstituțională o prevedere legală (de exemplu, din regulamentul unei camere) care stabilește o altă majoritate (mai “mare”) decât cea indicată în art. 76 al. 2 pentru adoptarea hotărârilor, inclusiv cele care privesc implicarea parlamentarilor într-o procedură penală.

Exemplificăm prin deciziile Curții nr. 989/2008 și 990/2008, care se referă la reglementări din regulamentele Senatului și Camerei Deputaților care au fost declarate neconstituționale, în raport de art. 76 al. 2 din Constituție, întrucât prevedeau că hotărârea privind urmărirea penală a membrilor Guvernului se adoptă cu votul majorității membrilor camerei, iar nu cu votul majorității membrilor prezenți ai camerei.

De asemenea, **Parlamentul avea obligația de a reglementa o procedură clară de soluționare a cererilor/solicitărilor primite de la parchet în legătură cu încuviințarea percheziției, reținerii și arestării preventive a unui parlamentar.**

În lipsa unei astfel de reglementări, s-a ajuns în situația în care o cameră a parlamentului (Senatul, de exemplu) refuza întocmirea și publicarea unei hotărâri prin care a dispus cu privire la o solicitare ce i-a fost adresată într-o chestiune importantă (reținerea, arestarea sau percheziționarea unui parlamentar).

Astfel, potrivit unei practici, care încalcă art. 1 din Constituție, Senatul întocmește și publică hotărâri numai în cazul în care încuviințează reținerea, arestarea sau percheziționarea unui senator. Dacă solicitarea de încuviințare formulată de parchet este respinsă, Senatul nu întocmește și nu publică nicio hotărâre, deși, în realitate, atunci când plenul Senatului a votat negativ, practic, a hotărât respingerea solicitării primite.

Prin neredactarea și nepublicarea hotărârii de respingere a solicitării parchetului este înlăturată posibilitatea de verificare a îndeplinirii condițiilor legale pentru adoptarea unei asemenea hotărâri (inclusiv cu privire la majoritatea cu care a fost adoptată) și, ceea ce e la fel de grav, împiedica orice posibilitate de atacare a respectivei hotărâri (nefiind redactată și publicată, nu poate fi atacată).

Considerăm că și prin lipsa reglementării unei proceduri clare de soluționare a cererilor/solicitărilor primite de Senat de la parchet în legătură cu încuviințarea percheziției, reținerii și arestării este întreținut un conflict juridic de natura constituțională între autoritățile publice menționate în prezenta sesizare.

*

Având în vedere caracterul specific al conflictului juridic de natură constituțională din acest caz, apreciem că el poate fi rezolvat numai dacă **prin decizia ce va fi pronunțată de Curte se va constata**, pe lângă existența conflictului dintre autorități, și:

- **neconstituționalitatea art. 24 al. 4 teza I din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, precum și**
- **obligativitatea întocmirii și publicării unei hotărâri a Senatului și în cazul în care este respinsă o solicitare ce i-a fost adresată de parchet în baza art. 72 al. 2 din Constituție.**

Maria-Nicoleta Andreescu
Director Executiv
APADOR-CH

